

BẢO ĐẢM QUYỀN CON NGƯỜI TRONG THI HÀNH TẠM GIỮ, TẠM GIAM ĐÁP ỨNG YÊU CẦU, NHIỆM VỤ TRONG TÌNH HÌNH MỚI

■ Thiếu tá, TS. NGUYỄN VĂN MẠNH*

Tóm tắt: Công tác thi hành tạm giữ, tạm giam có vai trò quan trọng trong đấu tranh phòng, chống tội phạm và bảo vệ Hiến pháp, pháp luật. Đây là hoạt động tư pháp phức tạp, liên quan đến quyền con người, quyền tự do dân chủ của công dân, do nhiều cơ quan chức năng phối hợp tổ chức thực hiện mà nòng cốt là lực lượng Công an nhân dân. Bài viết nghiên cứu một số vấn đề lý luận và thực tiễn về bảo đảm quyền con người trong thi hành tạm giữ, tạm giam; từ đó, đưa ra một số giải pháp nhằm hoàn thiện pháp luật, nâng cao hiệu quả bảo đảm quyền con người liên quan đến vấn đề này.

Từ khóa: Quyền con người; bảo đảm quyền con người; thi hành; tạm giữ; tạm giam.

Nhận bài: 20/3/2025

Hoàn thành biên tập: 09/4/2025

Duyệt đăng: 16/4/2025

ENSURING HUMAN RIGHTS IN THE ENFORCEMENT OF TEMPORARY DETENTION AND TEMPORARY CUSTODY TO MEET THE REQUIREMENTS AND TASKS IN THE NEW SITUATION

Abstract: The work of temporary detention and temporary custody plays an important role in the fight against crime and the protection of the Constitution and the law. This is a complex judicial activity, related to human rights, freedom and democracy of citizens, organized and implemented by many functional agencies, the core of which is the people's public security force. This article studies a number of theoretical and practical issues on ensuring human rights in temporary detention and temporary custody; from there, it proposes a number of solutions to improve the effectiveness of ensuring human rights related to this issue.

Keywords: Human rights; ensuring human rights; enforcement; temporary detention; temporary custody.

Article received: 20/3/2025 Editing completed: 09/4/2025 Approved for publication: 16/4/2025

Đặt vấn đề

Luật Thi hành tạm giữ, tạm giam năm 2015 được ban hành đã tạo cơ sở pháp lý quan trọng để tổ chức, triển khai thực hiện có hiệu quả công tác thi hành tạm giữ, tạm giam. Luật đã quy định nhiều nội dung mới quan trọng, phù hợp với Hiến pháp năm 2013, Bộ luật Hình sự năm 2015, sửa đổi, bổ sung năm 2017, Bộ luật Tố tụng hình sự năm 2015, sửa đổi, bổ sung năm 2021, bảo đảm sự đồng bộ, thống nhất; đánh dấu bước tiến mới trong quá trình hoàn thiện hệ thống

pháp luật Việt Nam nói chung và pháp luật về an ninh, trật tự nói riêng, đáp ứng yêu cầu đấu tranh phòng, chống tội phạm, phục vụ hiệu quả yêu cầu điều tra, truy tố, xét xử và thi hành án¹. Việc quy định đầy đủ, cụ thể về hệ thống tổ chức, nhiệm vụ, quyền hạn của cơ quan quản lý, thi hành tạm giữ, tạm giam; chế độ quản lý giam giữ; chế độ của người bị tạm giữ, người bị tạm giam; bảo đảm điều kiện quản lý, thi hành tạm giữ, tạm giam; kiểm sát quản lý, thi hành tạm giữ, tạm giam và giải quyết khiếu nại, tố cáo trong quản lý, thi hành tạm

* Phó Trưởng Khoa Cảnh sát thi hành án hình sự và Hỗ trợ tư pháp, Học viện Cảnh sát nhân dân

1. “Hoàn thiện pháp luật trong công tác thi hành tạm giữ, tạm giam”, <https://hvtcand.boconganh.gov.vn/nha-nuoc-va-phap-luat/hoan-thien-phap-luat-trong-cong-tac-thi-hanh-tam-giu-tam-giam-6382>, truy cập ngày 05/3/2025.

giữ, tạm giam đã tháo gỡ những khó khăn, hạn chế, bất cập trước đây; đồng thời, bảo đảm tốt hơn quyền con người, quyền và lợi ích hợp pháp của người bị tạm giữ, tạm giam, trách nhiệm của cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan, đáp ứng yêu cầu cải cách tư pháp trong tình hình mới.

Trong những năm qua, thực hiện chức năng quản lý nhà nước về thi hành tạm giữ, tạm giam, Cục Cảnh sát quản lý tạm giữ, tạm giam và thi hành án hình sự tại cộng đồng, Bộ Công an đã phối hợp với các đơn vị chức năng tổ chức hướng dẫn công an các đơn vị, địa phương triển khai thực hiện công tác tạm giữ, tạm giam bảo đảm đúng quy định của pháp luật, đưa công tác này đi vào nề nếp, chất lượng, hiệu quả; bảo đảm an ninh, an toàn các cơ sở giam giữ; bảo đảm các quyền và chế độ, chính sách của người bị tạm giữ, tạm giam. Tuy nhiên, trong thời gian tới, tình hình an ninh, an toàn các cơ sở giam giữ còn tiềm ẩn nhiều yếu tố, tính chất phức tạp; hoạt động của các loại tội phạm ngày càng tinh vi, nguy hiểm, số đối tượng vi phạm pháp luật bị bắt vào cơ sở giam giữ có chiều hướng gia tăng; các thế lực thù địch lợi dụng vấn đề dân chủ, nhân quyền tiến hành các hoạt động chống phá Đảng, Nhà nước, xâm phạm an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội. Trước tình hình đó, Việt Nam luôn xác định vấn đề quyền con người và bảo đảm quyền con người trong thi hành tạm giữ, tạm giam là một trong những vấn đề trọng tâm, có ý nghĩa chiến lược trong quá trình xây dựng, phát triển, đổi mới, hội nhập quốc tế.

1. Thực trạng bảo đảm quyền con người trong thi hành tạm giữ, tạm giam

Trên cơ sở các quy định của Hiến pháp năm 2013, Luật Thi hành tạm giữ, tạm giam năm 2015 đã quy định cụ thể hơn về quyền của người bị tạm giữ, người bị tạm giam, phù hợp với điều kiện thực tiễn của đất nước. Luật đã khẳng định rõ về các quyền của người bị tạm giữ, người bị tạm giam. Theo quy định tại khoản 1 Điều 9 Luật Thi hành tạm giữ, tạm giam năm 2015 và thực tế triển khai công tác thi hành tạm giữ, tạm giam,

các quyền cơ bản của người bị tạm giữ, người bị tạm giam được chia thành các nhóm sau:

- Nhóm quyền về chính trị: Người bị tạm giữ, người bị tạm giam được thực hiện quyền bầu cử theo quy định của Luật Bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng nhân dân năm 2015, quyền bỏ phiếu trưng cầu ý dân theo quy định của Luật Trưng cầu ý dân năm 2015 (điểm b khoản 1 Điều 9 Luật Thi hành tạm giữ, tạm giam năm 2015). Theo quy định tại khoản 2 Điều 3 Luật Thi hành tạm giữ, tạm giam năm 2015, “Người bị tạm giam... bao gồm bị can; bị cáo; người bị kết án phạt tù, người bị kết án tử hình mà bản án chưa có hiệu lực pháp luật hoặc đang chờ thi hành án; người bị tạm giam để thực hiện việc dẫn độ”, có nghĩa là, những người bị kết án tử hình mà bản án chưa có hiệu lực pháp luật hoặc đang chờ thi hành án cũng có quyền tham gia bầu cử. Đây là những quy định mới, tiến bộ, phù hợp với Hiến pháp năm 2013 trong việc đề cao quyền con người, trong đó, có quyền bầu cử. Theo quy định tại khoản 5 Điều 29 Luật Bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng nhân dân năm 2015, người bị tạm giữ, người bị tạm giam được ghi tên vào danh sách cử tri để bầu đại biểu Quốc hội và Hội đồng nhân dân cấp tỉnh nơi họ đang bị tạm giữ, tạm giam.

- Nhóm quyền dân sự: Người bị tạm giữ, người bị tạm giam được gặp thân nhân, tiếp xúc lãnh sự. Điều 3 Luật Thi hành tạm giữ, tạm giam năm 2015 quy định rõ các cơ chế bảo đảm thực hiện quyền của người bị tạm giữ, người bị tạm giam thuận lợi, rõ ràng, có tính khả thi như người bị tạm giữ được gặp thân nhân một lần trong thời gian tạm giữ, một lần trong mỗi lần gia hạn tạm giữ, kể cả ngày nghỉ, mỗi lần gặp không quá một giờ; người bị tạm giam được gặp thân nhân một lần trong một tháng, thời gian gặp trong giờ làm việc, mỗi lần gặp không quá một giờ... Đồng thời, Luật cũng quy định cụ thể các trường hợp Thủ trưởng cơ sở giam giữ không đồng ý cho thăm gặp.

- Nhóm quyền liên quan đến tính mạng, sức khỏe, danh dự, nhân phẩm: Người bị tạm giữ, người bị tạm

giam được bảo vệ an toàn tính mạng, thân thể, tài sản, tôn trọng danh dự, nhân phẩm; được phổ biến các quyền và nghĩa vụ của mình, nội quy của cơ sở giam giữ. Người bị tạm giữ, người bị tạm giam được bảo đảm chế độ ăn, ở, mặc, đồ dùng sinh hoạt cá nhân, chăm sóc y tế, sinh hoạt tinh thần, gửi, nhận thư, nhận quà, nhận sách, báo, tài liệu. Chế độ ăn, ở, mặc, sinh hoạt tinh thần của người bị tạm giữ, người bị tạm giam được quy định cụ thể, công khai, minh bạch, phù hợp với điều kiện thực tiễn. Người bị tạm giữ, người bị tạm giam được gặp người đại diện hợp pháp để thực hiện giao dịch dân sự. Tuy nhiên, người bị tạm giữ, người bị tạm giam bị hạn chế một số quyền như: quyền đi lại, giao dịch, tiếp xúc, thông tin, liên lạc, tuyên truyền tín ngưỡng, tôn giáo; trường hợp cần thiết thực hiện giao dịch dân sự thì phải thông qua người đại diện hợp pháp và được sự đồng ý của cơ quan đang thụ lý vụ án.

- Nhóm quyền tư pháp: Người bị tạm giữ, người bị tạm giam được hướng dẫn, giải thích và bảo đảm thực hiện quyền tự bào chữa, nhờ người bào chữa, trợ giúp pháp lý; quyền được yêu cầu trả tự do khi hết thời hạn tạm giữ, thời hạn tạm giam; quyền được khiếu nại, tố cáo hành vi vi phạm pháp luật; quyền được bồi thường thiệt hại theo quy định của Luật Trách nhiệm bồi thường của Nhà nước năm 2017.

- Nhóm các quyền khác: Điểm k khoản 1 Điều 9 Luật Thi hành tạm giữ, tạm giam năm 2015 quy định: “Người bị tạm giữ, người bị tạm giam được hưởng các quyền khác của công dân nếu không bị hạn chế bởi Luật này và luật khác có liên quan, trừ trường hợp các quyền đó không thể thực hiện được do họ đang bị tạm giữ, tạm giam”.

Trong thời gian triển khai công tác thi hành tạm giữ, tạm giam từ năm 2018 đến năm 2025, bên cạnh những thuận lợi trong việc thực hiện chế độ đối với người bị tạm giữ, người bị tạm giam, công tác bảo đảm

quyền con người trong thi hành tạm giữ, tạm giam còn có những hạn chế, vướng mắc², như sau:

Thứ nhất, thực hiện Kết luận số 121-KL/TW ngày 24/01/2025 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về tổng kết Nghị quyết số 18-NQ/TW ngày 25/10/2017 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII một số vấn đề về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả và Đề án số 25-ĐA/ĐUCA ngày 11/01/2025 của Đảng ủy Công an Trung ương về tiếp tục sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy Công an địa phương hoạt động hiệu lực, hiệu quả, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong thời kỳ mới, đến nay, tổ chức bộ máy Công an nhân dân được sắp xếp từ 04 cấp thành 03 cấp, không tổ chức Công an cấp huyện. Vì vậy, trong công tác thi hành tạm giữ, tạm giam, việc thực hiện các quy định của pháp luật về chế độ chính sách và bảo đảm quyền con người cho người bị tạm giữ, người bị tạm giam tại các nhà tạm giữ Công an cấp huyện (cũ) đang đặt ra yêu cầu phải rà soát, sửa đổi, bổ sung các quy định pháp luật, đặc biệt quy định có liên quan đến trách nhiệm của các cơ quan, người có thẩm quyền trong quá trình chuyển giao chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn trong hoạt động tạm giữ, tạm giam bảo đảm công tác này được thực hiện thông suốt, đúng quy định, góp phần bảo đảm quyền con người trong thi hành tạm giữ, tạm giam.

Thứ hai, khoản 8 Điều 3 Luật Thi hành tạm giữ, tạm giam năm 2015 quy định, thân nhân của người bị tạm giữ, người bị tạm giam là người có quan hệ ông bà nội, ông bà ngoại; bố mẹ đẻ, bố mẹ nuôi, bố mẹ vợ, bố mẹ chồng; vợ, chồng; anh chị em ruột hoặc con đẻ, con nuôi, con dâu, con rể với người bị tạm giữ, người bị tạm giam; cháu ruột với người bị tạm giữ, người bị tạm giam mà người bị tạm giữ, người bị tạm giam là ông bà nội, ông bà ngoại. Trong một số trường hợp, các thân

2. Cục Cảnh sát quản lý tạm giữ, tạm giam và thi hành án hình sự tại cộng đồng (2024), “*Báo cáo tổng kết công tác năm 2024*”, Hà Nội.

nhân được quy định như trên đã chết, già yếu, bị bệnh nặng hoặc không có điều kiện để thăm gặp thì trong trường hợp này người bị tạm giữ, người bị tạm giam còn có cô, dì, chú, bác ruột nhưng trên thực tế cũng không thể thăm gặp để động viên tinh thần do Luật Thi hành tạm giữ, tạm giam năm 2015 không quy định.

Thứ ba, khoản 3 Điều 22 Luật Thi hành tạm giữ, tạm giam năm 2015 quy định người bào chữa được gặp người bị tạm giữ, người bị tạm giam để thực hiện bào chữa theo quy định. Hiện nay, chưa có văn bản nào quy định thời điểm, thời gian tiếp xúc, gặp mặt nên thực tế có nhiều trường hợp người bào chữa đến yêu cầu gặp người bị tạm giữ, người bị tạm giam ngoài giờ làm việc, vào ngày nghỉ và thời gian tiếp xúc kéo dài, liên tục... gây khó khăn trong công tác quản lý người bị tạm giữ, người bị tạm giam. Bên cạnh đó, tại Điều 31 Luật Thi hành tạm giữ, tạm giam năm 2015 về chế độ sinh hoạt tinh thần đối với người bị tạm giữ, người bị tạm giam cũng chưa quy định cụ thể đối với nhóm đối tượng người bị tạm giữ, tạm giam có nhu cầu, nguyện vọng được nhận, đọc các ấn phẩm, sách báo về tôn giáo và được bày tỏ niềm tin tín ngưỡng, tôn giáo. Điều này ảnh hưởng trực tiếp đến tâm lý và kết quả quá trình chấp hành trong thời gian bị tạm giữ, tạm giam.

Thứ tư, Điều 30 Luật Thi hành tạm giữ, tạm giam năm 2015 về chế độ chăm sóc y tế đối với người bị tạm giữ, người bị tạm giam, quy định “người bị tạm giữ, người bị tạm giam được nhận thuốc chữa bệnh từ thân nhân và phải có đơn thuốc của thầy thuốc, chịu sự kiểm tra của cơ sở giam giữ”. Trên thực tế, việc thực hiện quy định này còn khó khăn do trình độ của một bộ phận cán bộ y tế tại cơ sở giam giữ còn hạn chế, chưa xác định rõ được bệnh lý của người bị tạm giữ, tạm giam (đối với các bệnh cần trình độ chuyên môn sâu như gan, tim, thận...) hay kiểm soát thuốc điều trị mà người nhà gửi vào cho người bị tạm giữ, tạm giam.

Thứ năm, về danh mục và quản lý các công trình xây dựng cơ sở giam giữ trong Công an nhân dân chưa

được triển khai đồng bộ, đặc biệt, khi triển khai, hiện một số hạng mục công trình giam giữ đã xuống cấp, hầu hết các cơ sở giam giữ được xây dựng theo mẫu thiết kế cũ nên nhiều hạng mục công trình không còn phù hợp, thiếu các công trình phụ trợ đã ảnh hưởng đến công tác quản lý giam giữ và bảo đảm quyền con người đối với người bị tạm giữ, người bị tạm giam.

Thứ sáu, số lượng đối tượng bị bắt tạm giữ, tạm giam ngày càng tăng, trong khi đó, cơ sở vật chất như buồng giam thiếu, xuống cấp chưa được sửa chữa kịp thời; một số cơ sở giam giữ thường xuyên quá tải nên việc bố trí giam giữ, bảo đảm chế độ nằm tối thiểu 2m²/người bị tạm giữ, người bị tạm giam theo quy định tại khoản 4 Điều 27 Luật Thi hành tạm giữ, tạm giam năm 2015 chưa được bảo đảm.

Thứ bảy, nhiều cơ sở giam giữ chưa có buồng khám, chữa bệnh, bệnh xá tại một số cơ sở giam giữ xây dựng từ lâu đã xuống cấp; một số cơ sở giam giữ chưa được bố trí khu khám và điều trị riêng cho người bị tạm giữ, người bị tạm giam tại các cơ sở y tế nhà nước; trang thiết bị y tế và nguồn nhân lực thiếu, cán bộ y tế phải kiêm nhiệm, do đó, ảnh hưởng đến chế độ chăm sóc y tế và bảo đảm quyền con người đối với người bị tạm giữ, người bị tạm giam.

2. Một số kiến nghị nhằm hoàn thiện pháp luật, nâng cao hiệu quả bảo đảm quyền con người trong thi hành tạm giữ, tạm giam đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới

Một là, xây dựng hệ thống pháp luật về thi hành tạm giữ, tạm giam đầy đủ, kịp thời, đồng bộ, thống nhất, khả thi, công khai, minh bạch, ổn định. Quyền con người, đặc biệt là quyền của người bị tạm giữ, người bị tạm giam phải được quy định cụ thể, rõ ràng tại Luật Thi hành tạm giữ, tạm giam năm 2015. Việc xây dựng, sửa đổi, bổ sung pháp luật về thi hành tạm giữ, tạm giam phải phù hợp với quy định tại Điều 6 Nghị quyết số 190/2025/QH15 ngày 19/02/2025 của Quốc hội quy định về xử lý một số vấn đề liên quan đến sắp xếp tổ chức bộ máy nhà nước (có hiệu lực

thi hành từ ngày 19/02/2025), theo hướng: “Cơ quan, người có thẩm quyền tiếp nhận chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn trong hoạt động tạm giữ, tạm giam, thi hành án chịu trách nhiệm tổ chức thực hiện hoạt động tạm giữ, tạm giam, thi hành án đúng thời hạn, trình tự, thủ tục theo quy định của pháp luật”. Điều này thể hiện rõ quan điểm, chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước nhằm bảo đảm tối đa các quyền và lợi ích hợp pháp của người bị tạm giữ, người bị tạm giam. Theo đó, tập trung rà soát, sửa đổi các quy định tại điểm c khoản 1 Điều 10 Luật Thi hành tạm giữ, tạm giam năm 2015 về hệ thống tổ chức cơ quan quản lý tạm giữ, tạm giam khi không còn tổ chức Công an cấp huyện (cơ quan thi hành án hình sự Công an quận, huyện, thị xã, thành phố thuộc tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương); quy định tại điểm d khoản 1 Điều 11 Luật Thi hành tạm giữ, tạm giam năm 2015 về hệ thống tổ chức cơ quan thi hành tạm giữ, tạm giam đối với nhà tạm giữ Công an cấp huyện (cũ); quy định tại Điều 13, Điều 14 Luật Thi hành tạm giữ, tạm giam năm 2015 về nhiệm vụ, quyền hạn, cơ cấu tổ chức của nhà tạm giữ Công an cấp huyện (cũ).

Hai là, tiến hành rà soát những khó khăn, vướng mắc trong việc thực thi các quy định pháp luật về quyền con người tại cơ sở giam giữ; đề xuất các cấp có thẩm quyền sửa đổi, bổ sung các văn bản quy phạm pháp luật và kịp thời ban hành các văn bản hướng dẫn đối với một số nội dung cụ thể như:

- Bổ sung quy định tại khoản 8 Điều 3 Luật Thi hành tạm giữ, tạm giam năm 2015 theo hướng mở rộng diện thân nhân bao gồm các đối tượng là cô, dì, chú, bác ruột của người bị tạm giữ, người bị tạm giam được tiếp xúc, thăm gặp đối với người bị tạm giữ, người bị tạm giam nhằm bảo đảm tốt hơn quyền con người trong thi hành tạm giữ, tạm giam.

- Bổ sung quy định tại khoản 3 Điều 22 Luật Thi hành tạm giữ, tạm giam năm 2015 theo hướng xác định cụ thể thời điểm, thời gian tiếp xúc, thăm gặp liên quan đến việc người bào chữa được gặp người bị tạm giữ,

người bị tạm giam để thực hiện bào chữa theo quy định nhằm bảo đảm các quyền và lợi ích chính đáng của người bị tạm giữ, người bị tạm giam.

- Bổ sung quy định tại Điều 31 Luật Thi hành tạm giữ, tạm giam năm 2015 theo hướng mở rộng quyền của người bị tạm giữ, tạm giam được sử dụng kinh sách xuất bản dưới hình thức sách in, phát hành hợp pháp để phục vụ nhu cầu sinh hoạt tín ngưỡng, tôn giáo của cá nhân và được bày tỏ niềm tin tín ngưỡng, tôn giáo bằng lời nói hoặc hành vi của cá nhân theo quy định của pháp luật về thi hành tạm giữ, tạm giam.

Ba là, kiện toàn về tổ chức, rà soát, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ làm công tác tạm giữ, tạm giam và thi hành án hình sự có phẩm chất đạo đức, có năng lực, trình độ pháp luật đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới. Xây dựng, thực hiện cơ chế tuyển dụng, bảo đảm chế độ, chính sách tương xứng để cán bộ, chiến sỹ yên tâm công tác trong lĩnh vực tạm giữ, tạm giam, đặc biệt là đối với những cán bộ, chiến sỹ công tác ở những vùng khó khăn, thường xuyên tiếp xúc với người bị tạm giữ, người bị tạm giam mắc bệnh nặng, dễ lây nhiễm, cán bộ, chiến sỹ làm công tác quản lý người bị kết án tử hình.

Đồng thời, có kế hoạch tuyển dụng nguồn nhân lực làm công tác y tế để bảo đảm, đáp ứng yêu cầu khám, chữa bệnh và chăm sóc y tế cho người bị tạm giữ, người bị tạm giam tại các cơ sở giam giữ, trong đó chú trọng tuyển dụng cán bộ có trình độ, năng lực, có khả năng xác định được bệnh lý của người bị tạm giữ, tạm giam và kiểm soát các loại thuốc điều trị (có đơn của thầy thuốc) mà người nhà gửi vào cho người bị tạm giữ, tạm giam nhằm bảo đảm tối đa quyền được chăm sóc y tế của người bị tạm giữ, người bị tạm giam.

Bốn là, tăng cường công tác phối hợp giữa các cơ quan, đơn vị có liên quan trong công tác tạm giữ, tạm giam như bảo đảm sự phối hợp chặt chẽ giữa các cơ quan được giao nhiệm vụ quản lý công tác giam giữ với các cơ quan tiến hành tố tụng. Thường xuyên tiến hành công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát, kiểm sát

việc chấp hành pháp luật để kịp thời chấn chỉnh, phòng ngừa vi phạm, nâng cao hiệu lực, hiệu quả công tác bảo đảm quyền con người trong thi hành tạm giữ, tạm giam.

Năm là, tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về công tác thi hành tạm giữ, tạm giam và các quy định pháp luật về quyền con người cho đội ngũ cán bộ trực tiếp làm công tác quản lý giam giữ, thực hiện chế độ chính sách đối với người bị tạm giữ, người bị tạm giam ở các cơ sở giam giữ và phổ biến tới các đối tượng giam giữ. Thi hành nghiêm quy định về thực hiện dân chủ trong thi hành tạm giữ, tạm giam của lực lượng Công an nhân dân.

Sáu là, tăng cường đầu tư kinh phí, cơ sở vật chất, trang thiết bị cho công tác tạm giữ, tạm giam. Hiện nhiều cơ sở giam giữ trong tình trạng quá tải, một số cơ sở giam giữ xuống cấp, chưa được đầu tư đồng bộ, chưa đáp ứng kịp thời nhu cầu giam giữ. Do vậy, cần tiếp tục nghiên cứu, đề xuất cấp có thẩm quyền bố trí, bảo đảm kinh phí và thực hiện các dự án đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị, các công trình phụ trợ phục vụ công tác thi hành tạm giữ, tạm giam.

Bảy là, tăng cường hợp tác quốc tế trong công tác thi hành tạm giữ, tạm giam. Tiếp tục đẩy mạnh hoạt động nghiên cứu, trao đổi kinh nghiệm trong xây dựng pháp luật về tạm giữ, tạm giam với các nước trong khu vực và trên thế giới; tiếp tục tính toán bố trí các đoàn khách quốc tế đến thăm, làm việc tại các cơ sở giam giữ để bạn bè quốc tế hiểu đúng về tình hình thực tế, chính sách nhân đạo của Việt Nam trong công tác tạm giữ, tạm giam, qua đó, có cơ sở để phản bác lại các luận điệu tuyên truyền xuyên tạc, góp phần làm thất bại âm mưu, hoạt động của các thế lực thù địch chống phá trong lĩnh vực này.

Kết luận

Trong những năm qua, công tác thi hành tạm giữ, tạm giam được tiến hành đúng pháp luật, tôn trọng các quyền và lợi ích hợp pháp của người bị tạm giữ, người bị tạm giam, góp phần quan trọng vào hiệu quả công tác đấu tranh phòng, chống tội phạm nói riêng và sự

nghiệp bảo vệ an ninh quốc gia, giữ gìn trật tự, an toàn xã hội nói chung. Công tác thi hành tạm giữ, tạm giam là công tác quan trọng, luôn được Đảng và Nhà nước ta đặc biệt quan tâm và đã có nhiều chuyển biến rõ rệt, tuy còn một số khó khăn, bất cập nhưng về cơ bản đã bảo đảm hoàn thành tốt nhiệm vụ quản lý giam giữ số lượng lớn người bị tạm giữ, người bị tạm giam, bảo đảm nghiêm ngặt, chặt chẽ, phục vụ tốt yêu cầu công tác điều tra, truy tố, xét xử và thi hành án, bảo đảm quyền con người trong thi hành tạm giữ, tạm giam.

Trong thời gian tới, tình hình trật tự, an toàn xã hội còn tiềm ẩn nhiều yếu tố phức tạp, số lượng người bị tạm giữ, người bị tạm giam có xu hướng gia tăng, bên cạnh nhiệm vụ quản lý, giam giữ nghiêm ngặt, chặt chẽ các loại đối tượng, đòi hỏi công tác thi hành tạm giữ, tạm giam phải luôn không ngừng đổi mới các mặt công tác, bảo đảm ngày càng tốt hơn quyền con người trong thi hành tạm giữ, tạm giam đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới □

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Cục Cảnh sát quản lý tạm giữ, tạm giam và thi hành án hình sự tại cộng đồng (2024), “*Báo cáo tổng kết công tác năm 2024*”, Hà Nội.
2. Bùi Trung Bun & Phạm Thị Hồng Nhung, “*Bảo đảm quyền của người bị tạm giữ, tạm giam trong điều tra hình sự*”, <https://www.xaydungdang.org.vn/nhan-quyen-va-cuoc-song/bao-dam-quyen-cua-nguoi-bi-tam-giu-tam-giam-trong-dieu-tra-hinh-su-15515>, truy cập ngày 05/02/2025.
3. Nguyễn Đăng Lộc, “*Kiểm sát việc bảo đảm quyền con người khi áp dụng biện pháp tạm giam*”, <https://www.quanlynhanuoc.vn/2024/11/14/kiem-sat-viec-bao-dam-quyen-con-nguoi-khi-ap-dung-bien-phap-tam-giam/>, truy cập ngày 05/02/2025.
4. “*Hoàn thiện pháp luật trong công tác thi hành tạm giữ, tạm giam*”, <https://hvtcand.bocongan.gov.vn/nha-nuoc-va-phap-luat/hoan-thien-phap-luat-trong-cong-tac-thi-hanh-tam-giu-tam-giam-6382>, truy cập ngày 05/3/2025.